

Briuselis, 2020 m. liepos 23 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2018 m. kovo 21 d.
pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES KOVOS SU NETEISĖTA MEDIENOS RUOŠA IR SUSIJUSIA PREKYBA SRITIES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimu į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams. Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, visiems veiklos vykdytojams, importuojantiems medieną ir medienos produktus iš Jungtinės Karalystės, rekomenduojama užtikrinti, kad jie

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir muitinis tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

laikytusi draudimo pateikti rinkai neteisėtai paruoštą medieną ir iš jos pagamintus medienos produktus ir vykdytų Reglamento (ES) Nr. 995/2010 4 ir 6 straipsniuose nustatytą deramo patikrinimo pareigą.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos:

- ES augalų sveikatos taisyklės;
- ES taisyklės dėl nykstančių rūšių;
- ES muitinės taisyklės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

Be to, atkreipiamas dėmesys į bendresnio pobūdžio pranešimą apie draudimus ir apribojimus, įskaitant importo ir (arba) eksporto licencijas.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomas 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos⁶, ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos bendriją sukūrimo (FLEGT reglamentas)⁷ nustatyta licencijavimo schema, taip pat visi susiję FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimai, kuriuos Europos Sąjunga yra sudariusi su trečiosiomis šalimis^{8 9}. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. DERAMOS ES RINKAI PATEIKTOS MEDIENOS IR MEDIENOS PRODUKTŲ PATIKRINIMAS

Pagal Reglamento (ES) Nr. 995/2010 4 ir 6 straipsnius veiklos vykdytojai negali pateikti ES rinkai neteisėtai paruoštos medienos ar jos gaminių ir jiems taikoma

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt.

⁶ OL L 295, 2010 11 12, p. 23.

⁷ 2005 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos bendriją sukūrimo (OL L 347, 2005 12 30, p. 1).

⁸ Be Indonezijos, kuri kol kas yra vienintelė šalis, išduodanti FLEGT licencijas, ES yra sudariusi savanoriškus partnerystės susitarimus su Gana, Kongo Respublika, Kamerūnu, Indonezija, Centrinės Afrikos Respublika, Liberija ir Vietnamu.

⁹ Dėl reglamentų (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005 taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

medienos ir medienos produktų, kuriuos jie nori pateikti rinkai, deramo patikrinimo pareiga. Veiklos vykdytojai privalo atlikti deramą patikrinimą remdamiesi Reglamento (ES) Nr. 995/2010 6 straipsnyje apibūdinta deramo patikrinimo sistema ir taip užtikrinti, kad į vidaus rinką nebūtų pateikiama mediena, kurios neteisėtos ruošos rizika yra didelė, ir iš tokios medienos gauti produktai. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, ši pareiga taip pat taikoma visiems šalyse, kurioms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010, esantiems veiklos vykdytojams, kurie importuoja medieną ir medienos produktus iš Jungtinės Karalystės (t. y. kurie pateikia iš Jungtinės Karalystės atvežtą medieną ES rinkai), neatsižvelgiant į tai, kur mediena buvo paruošta iš pradžių.

2. STEBĖSENOS ORGANIZACIJOS

Pagal Reglamento (ES) Nr. 995/2010 8 straipsnio 2 dalies a punktą stebėsenos organizacija turi būti įsisteigusi Sąjungoje. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinėje Karalystėje įsisteigusių organizacijų pripažinimas stebėsenos organizacijomis taps negaliojantis. Jos negalės vykdyti Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatytų funkcijų.

3. IMPORTO LICENCIJAVIMAS

Reglamentu (EB) Nr. 2173/2005 nustatoma licencijavimo schema medienos ir medienos produktų importui į ES iš šalių, kurios su Sąjunga yra sudariusios dvišalius FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimus (SPS) ir turi veikiančią FLEGT licencijavimo schemą. Pagal Reglamento (ES) Nr. 995/2010 3 straipsnį mediena, kuriai išduota FLEGT licencija, laikoma paruošta teisėtai, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 995/2010, todėl veiklos vykdytojams nebereikia atlikti deramo patikrinimo¹⁰. Tai taikoma tik galiojančioms FLEGT licencijoms, kurias išdavė trečiųjų šalių licencijas išduodančios institucijos pagal Sąjungos ir trečiųjų šalių sudarytus SPS¹¹. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikoma ši schema, įskaitant FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimus.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekiamą ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

¹⁰ Šiuo metu FLEGT reglamentas yra taikomas tik Indonezijai pagal 2016 m. birželio 9 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2016/1387, kuriuo, su Indonezija sudarius savanoriškos partnerystės susitarimą dėl FLEGT licencijavimo schemos, taikomos į Europos Sąjungą importuojamai medienai, iš dalies keičiami Tarybos reglamento (EB) Nr. 2173/2005 I ir III priedai (C/2016/3438) (OL L 223, 2016 8 18, p. 1).

¹¹ Kitos licencijos, išduotos remiantis trečiųjų šalių susitarimais, Europos Sąjungoje negalioja.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos¹².

Toje nuostatoje *pateikimas rinkai* – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai¹³. *Prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas* – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas“¹⁴.

Pavyzdys. Reglamente (ES) Nr. 995/2010 nustatyta pareiga atlikti deramą patikrinimą netaikoma siuntai, kurią sudaro mediena arba medienos produktai, iki pereinamojo laikotarpio pabaigos teisėtai pateikti Jungtinės Karalystės rinkai ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui toliau tiekiami ES rinkai.

Tai nedaro poveikio fitosanitarinei kontrolei, kuri gali būti taikoma importui pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Po pereinamojo laikotarpio pabaigos taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹⁵. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁶.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁷.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad reglamentai (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005 taikomi Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁸.

¹² Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

¹³ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a ir b punktai.

¹⁴ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio c punktas.

¹⁵ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁶ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁷ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁸ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 26 skirsnis.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- taikant reglamentus (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005, medienos ir medienos produktų vežimas iš Šiaurės Airijos į ES ir atvirkščiai yra ne importas, o vežimas ES viduje;
- taikant reglamentus (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005, medienos ir medienos produktų vežimas iš Didžiosios Britanijos arba iš trečiosios šalies į Šiaurės Airiją yra importas. Tai reiškia, kad Šiaurės Airijoje esantys veiklos vykdytojai turi vykdyti jiems pagal reglamentus (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005 tenkančias pareigas dėl tokios medienos ir medienos produktų pateikimo rinkai. Konkrečiau, tai reiškia, kad:
 - Šiaurės Airijoje esantys veiklos vykdytojai turės atlikti deramą tokių produktų patikrinimą pagal Reglamentą (ES) Nr. 995/2010;
 - Šiaurės Airijoje esantys medienos ir medienos produktų srities veiklos vykdytojai, importuojantys medieną iš FLEGT licenciją išduodančios šalies, turės turėti FLEGT licencijas, kurias ta šalis išduoda pagal savanorišką partnerystės susitarimą su Europos Sąjunga;
- pagal reglamentus (ES) Nr. 995/2010 ir (EB) Nr. 2173/2005 Šiaurės Airijai turi būti paskirta kompetentinga institucija;
- ES įsteigtos stebėsenos organizacijos gali Šiaurės Airijoje vykdyti užduotis pagal Reglamentą (ES) Nr. 995/2010;
- Šiaurės Airijoje įsteigtos stebėsenos organizacijos atitinka stebėsenos organizacijų steigimo reikalavimus (tačiau žr. toliau).

Tačiau pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė:

- dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese¹⁹;
- remtis Jungtinėje Karalystėje įsteigtų įstaigų atlikto vertinimo pripažinimo ES faktų, išskyrus išimtis²⁰.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- užduotys pagal Reglamentą (ES) Nr. 995/2010, kurias vykdo Šiaurės Airijoje įsteigtos stebėsenos organizacijos, ES negalioja; jos galioja tik Šiaurės Airijoje.

¹⁹ Tais atvejais, kai būtina keistis informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.

²⁰ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą.

Kovai su neteisėta medienos ruoša skirtose Komisijos svetainėse
(https://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm) ir
<http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>) pateikiama bendra informacija.
Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas
Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinis direktoratas